

CEGESOMA - Rijksarchief

NIEUWSBRIEF

Nr 98 - Oktober 2024

NIEUWS

RESISTANCE IN BELGIUM

Een onmisbare databank voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van het verzet in België tijdens de Tweede Wereldoorlog. Ontdek het nu.

► Lees meer

VERZETS DATABANK 1940-1945

Resistance in Belgium is het resultaat van een pilotproject van het CegeSoma/Rijksarchief in België. Het platform maakt het mogelijk opzoeken te doen over de duizenden mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog II betrokken waren bij verzetsdaden in België. In een aantal gevallen, in de laatste maanden, voornamelijk in Frankrijk. Mochten er ooit het gegrepen over meer dan 42.000 personen over een dossier in verband met de bijdragen, en Acties werden is opgesteld door de Staatveiligheid. Dit komt overeen met ongeveer een vijfde van alle personen die een verzoek hebben ingediend om als weerstand erkend te worden.

AGENDA

JONGE HISTORICI AAN HET WOORD

Op donderdag 28 en vrijdag 29 november presenteren 35 pas afgestudeerde historici van universiteiten uit het hele land hun masterscripties. Twee dagen die je niet mag missen!

► Lees meer

INTERNATIONALE LEERSTOEL VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE TWEDE WERELDOORLOG

Kom op 9 december om 18u30 naar de ULB voor de inaugurele lezing (in het Engels) van Raz Segal: *"Holocaust Bystanders: a History of the Modern State at War"*. Er zijn al drie aanvullende lessen gepland.

► Lees meer

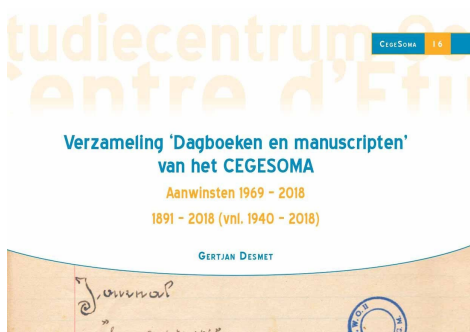

Monday 9th December | 6:30pm
ULB, Solbosch, R42.5.503

Holocaust Bystanders: A History of the Modern State at War

by Raz Segal

PUBLICATIES

COLLECTIE DAGBOEKEN EN MANUSCRIPTEN

De collectie dagboeken en manuscripten van het CegeSoma (24 strekkende meter verworven tussen 1969 en 2018) is geïnventariseerd.

► Lees meer

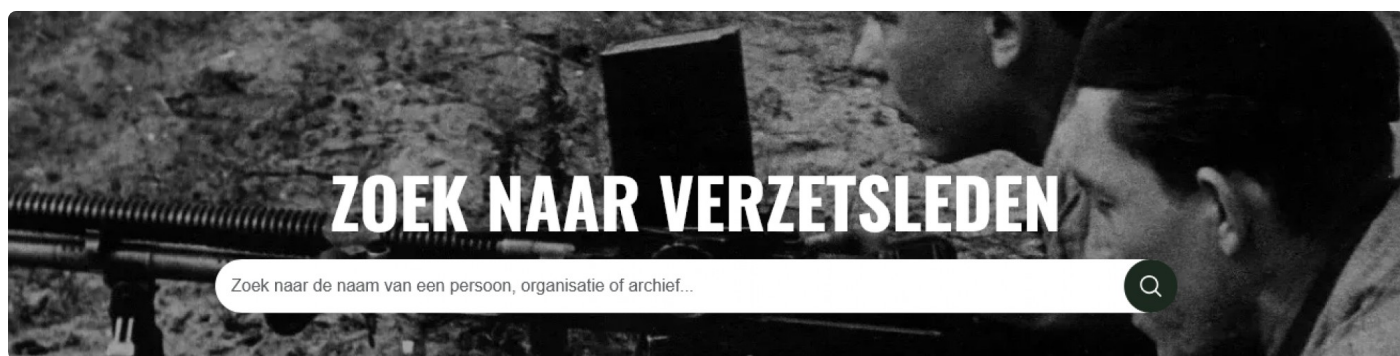
BELGISCH TIJDSCHRIFT VOOR NIEUWSTE GESCHIEDENIS

Een nieuw thematisch dubbelnummer (2024-3/4) over de Koude Oorlog in België, een onderzoeksdomein in volle ontwikkeling bij het CegeSoma.

► [Lees meer](#)

Luchtvaartsquare 29 / B-1070 Brussel / België
Copyright © CegeSoma / Rijksarchief, alle rechten voorbehouden

Resistance in Belgium: de nationale databank over het verzet in België.

Sinds **21 oktober 2024** kan iedereen opzoeken over het verzet in België via het platform **Resistance in Belgium**, dankzij een pilootproject van het **CegeSoma/Rijksarchief**. Gezien de groeiende belangstelling voor de geschiedenis van het verzet, is het belangrijk deze informatie ter beschikking te stellen van zoveel mogelijk mensen. Dit project kadert in de missie en de maatschappelijke rol van het CegeSoma, het Belgisch expertisecentrum voor de conflicten van de 20ste eeuw, dat inzet op onderzoek, projecten publieksgeschiedenis en het beheer van archieven.

-> **Toegang tot het platform:** <https://resistanceinbelgium.be>

Naarom nu dit project?

Terwijl we tachtig jaar bevrijding van België en het einde van WOII herdenken, zien we vandaag tal van wetenschappelijke en maatschappelijke initiatieven rond de geschiedenis van het verzet: het Netwerk Verzetsgeschiedenis, de nieuwe leerstoel Sporen van het Verzet (VUB), colloquia en publicaties. **Resistance in Belgium** zal - voor het eerst in België - eenieder de mogelijkheid bieden online de gegevens te raadplegen over duizenden mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog betrokken waren bij verzetsactiviteiten, zowel in België als in onze buurlanden.

Wat vind je in de databank?

Het platform bevat **vandaag** informatie over meer dan **42 000 personen**, namelijk alle mensen over wie de Veiligheid van de Staat een dossier heeft aangelegd in verband met de inlichtings- en Actiediensten. Geleidelijk aan zullen er in de toekomst nieuwe gegevens worden toegevoegd, meer bepaald met betrekking tot het statuut van weerstander via de sluikpers, gewapende weerstander en burgerlijk weerstander. Op termijn zal de databank gegevens omvatten over meer dan **200 000 personen**, geput uit meer dan **350 000 individuele dossiers**.

Deze informatie is gestructureerd, meertalig en toegankelijk voor mens en computer. Het platform maakt zowel eenvoudige als meer geavanceerde, transversale zoekopdrachten mogelijk, waarbij honderdduizenden gegevens volgens verschillende criteria gekruist worden: bijvoorbeeld naam, geboortedatum, woonplaats, verzetsorganisatie of datum van aanhouding.

WoonplaatsLabel	Achternaam	Voornaam	PersoonID	Geboortedatum	ArchiefLabel	Inventarisnummer
Anderlecht	Adam	Robert	Q42454	1898-06-24	Dossiers van de inlichtings- en actiediensten ("SRA") van de Staatsveiligheid (BE-A0547_2674_AA1333)	143
Anderlecht	Adant	Gustave	Q42469	1885-01-22	Dossiers van de inlichtings- en actiediensten ("SRA") van de Staatsveiligheid (BE-A0547_2674_AA1333)	167
Anderlecht	Aghien	Gérard	Q42546	1880-11-25	Dossiers van de inlichtings- en actiediensten ("SRA") van de Staatsveiligheid (BE-A0547_2674_AA1333)	269
Anderlecht	Allaert	Georges	Q47888	1895-05-18	Dossiers van de inlichtings- en actiediensten ("SRA") van de Staatsveiligheid (BE-A0547_2674_AA1333)	410
Anderlecht	Angillis	Henriette	Q49101	1907-12-12	Dossiers van de inlichtings- en actiediensten ("SRA") van de Staatsveiligheid (BE-A0547_2674_AA1333)	685

Een internationale context

Dit project past in een mondiale tendens tot openstelling van gegevens, meer bepaald via de goedkeuring van internationale normen zoals **Records in Contexts** in de sector van de archieven. Die bevorderen de verbinding tussen gegevens en het ter beschikking stellen in door computers leesbare formaten. Van afgesloten hokjes naar de openstelling van gegevens: het **CegeSoma** doet volop mee aan de **digitale transitie in de wereld van de archieven**.

Een collaboratieve database

Dit participatief lange-termijnproject ging van start in de lente van 2021 onder coördinatie van [Anne Chardonnes](#) en [Fabrice Maerten](#) (CegeSoma). Het is het werk van een multidisciplinair team (vrijwilligers, stagiairs, jobstudenten en personeelsleden van het CegeSoma) onder begeleiding van een stuurcomité. Ondanks de moeilijke budgettaire context waarin het Rijksarchief zich bevindt, zullen we ons uiterste best doen het platform ook in de toekomst verder te blijven ontwikkelen.

Een voor iedereen toegankelijk platform

Het platform is bestemd voor het ruime publiek, maar beantwoordt ook aan de noden van onderzoek en analyse. Het vervolledigt het thematisch portaal dat het CegeSoma over de Tweede Wereldoorlog in België heeft ontwikkeld, **Belgium WWII** (www.belgiumwwii.be). Het platform **Resistance in Belgium** is uitstekend gedocumenteerd en bevat een onderdeel 'FAQ', dat de gebruikers stap voor stap begeleidt bij hun opzoekingen en een antwoord biedt op vragen over de aard van de dossiers en de beschikbare gegevens.

Resistance in Belgium is een onmisbaar instrument voor iedereen met belangstelling voor de geschiedenis van verzetsmensen en het verzet in België tijdens de Tweede Wereldoorlog.

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » Jonge historici aan het woord !

Jonge historici aan het woord !

Dagen jonge historici - promotie 2024

[Wereldoorlog I](#) [Wereldoorlog II](#) [Koude Oorlog](#) [Studiedag](#)

Het CegeSoma/Rijksarchief nodigt u van harte uit op donderdag 28 en vrijdag 29 november op de jaarlijkse tweedaagse studiedagen voor jonge, veelbelovende, recent afgestudeerde historici.

Dit jaar stellen 35 jonge historici het resultaat van hun opzoekingen voor. Niet alleen de gebruikelijke onderwerpen in verband met de twee wereldoorlogen, de Koude Oorlog en de (de)kolonisatie komen aan bod, maar ook andere aspecten van de Belgische en internationale geschiedenis.

De geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog wordt, zoals elk jaar, uitvoerig behandeld met thema's als de perceptie van de romantische relaties van Duitse soldaten met jonge Belgische vrouwen, het Belgisch voetbal tijdens de bezetting of de kennismaking van Canadese soldaten en de Belgische bevolking bij de bevrijding in 1944, om maar deze onderwerpen te noemen.

Verschillende aspecten van de Koude Oorlog worden eveneens belicht. Zo wordt er nader ingegaan op de atoomschuilkelders in België, de Belgische socialisten en de Praagse lente en het Eurocommunistische discours in

Vlaanderen van eind jaren '60 tot eind jaren '80.

Wat de (de)kolonisatie betreft, zal het gaan over de contacten tussen de universiteiten van Leuven en Kinshasa, de onderdrukking van de studentenopstand in Lubumbashi in mei 1990 of nog de constructie en deconstructie van ons koloniaal verleden ...

De geschiedenis van de migratie, de seksualiteit en het cultureel leven komen dit jaar ook uitgebreid aan bod via een ruime waaier van onderwerpen gaande van de republikeinse Spaanse bannelingen, de controle op de prostitutie in Antwerpen tot - vrij onverwacht - de geschiedenis van het tweeëndertigste Eurovisiesongfestival in Brussel ...

Kortom, een rijkgevuuld programma waarin u kennis kunt maken met de nieuwste onderzoeksdomeinen van onze universiteiten. Deze ontmoetingsdagen staan zoals altijd open voor alle belangstellenden ... Iedereen is dus van harte welkom !

[-> Lees hier alles over het programma van deze twee dagen.](#)

28/11/2024 - 09:00 – 29/11/2024 - 17:00

PRAKTISCHE INFORMATIE

Waar : Conferentiezaal van het CegeSoma, Luchtvaartsquare 29 - 1070 Brussel

Wanneer : donderdag 28 november en vrijdag 29 november 2024 (9.00u - 17.00u)

Inschrijving : **Verplicht ten laatste op maandag 25 november 2024: isabelle.ponteville@arch.be of 02.556.92.11** met vermelding of u gebruik wenst te maken van een broodjeslunch.

- ▶ Deelname is gratis voor studenten die naar de presentaties komen (! inschrijven is wel verplicht).
- ▶ Deelname per dag: 7,00 €.
- ▶ Deelname per dag met lunchpauze : 15,00 €.

Gelieve vooraf te betalen op de rekening van het CegeSoma: IBAN: BE12 6792 0045 0092 - BIC: PCHQBEBB + als mededeling: 28 en/of 29 november 2024 + naam en voornaam. Na betaling bent u meteen ingeschreven.

Geef dit bericht zeker door aan eventueel andere belangstellenden !

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Nederlands

Frans

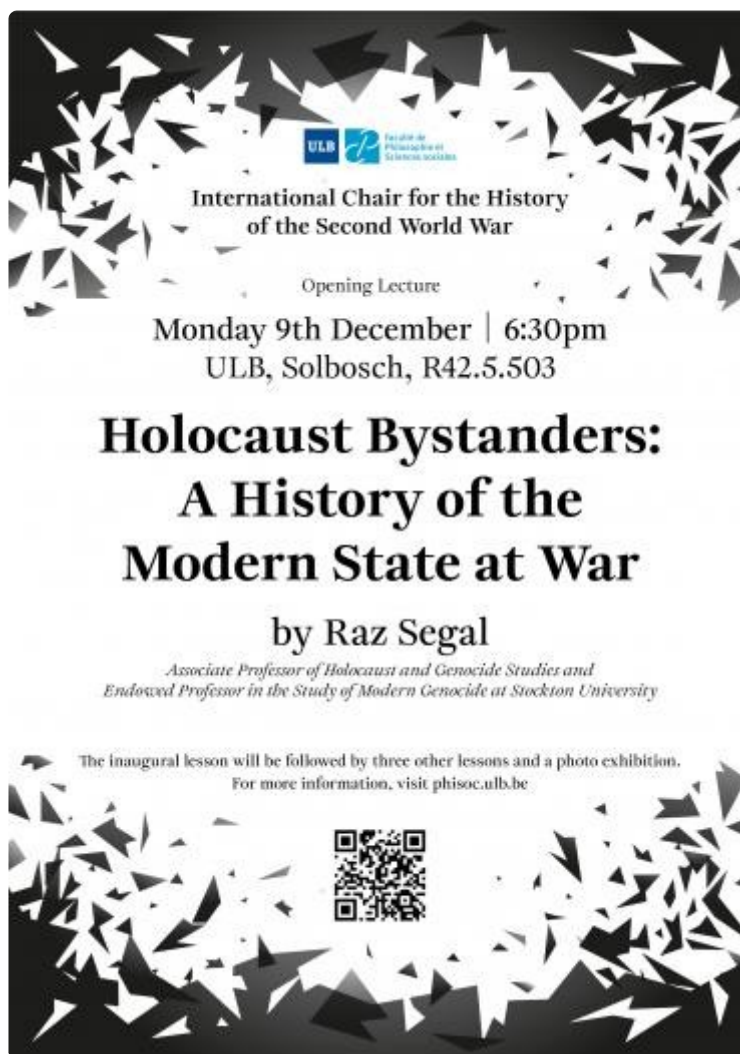
© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » Internationale Leerstoel voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog 2024-2025

Internationale Leerstoel voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog 2024-2025

"Holocaust Bystanders: a History of the Modern State at War" door Raz Segal

Wereldoorlog II [Conferentie](#)

In december 2024 verwelkomt de Internationale Leerstoel voor de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog (*) aan de *Université Libre de Bruxelles*, waarvan het CegeSoma partner is, voor een twaalfde editie **Raz Segal**. Raz Segal is universitair hoofddocent Holocaust- en Genocidestudies en bijzonder hoogleraar 'Modern Genocide' aan de Stockton University.

De titel van zijn openingslezing, die zal plaatsvinden op **9 december 2024 om 18.30 uur** in Auditorium R42.5.503 (DRION), luidt als volgt : "***Holocaust Bystanders: a History of the Modern State at War***".

De openingslezing wordt gevolgd door de uitreiking van de Baron Velge Award, een receptie en een fototentoonstelling in de "Cultuurhoek" (Paul Hégerlaan, Gebouw U, ULB, Faculteit Wijsbegeerte en Sociale Wetenschappen).

Raz Segal doceert Holocaust- en Genocidestudies aan de Stockton University, New Jersey. Hij studeerde aan de Universiteit van Tel Aviv en promoveerde aan de Clark University. Zijn belangrijkste monografie, *'Genocide in the Carpatians: War, Social Breakdown, and Mass Violence, 1914-1945'* werd in 2016 gepubliceerd door Stanford University Press en in 2020 opnieuw uitgegeven in paperback.

In deze baanbrekende studie plaatst hij het lot van de Joodse bevolking van Karpato-Roethenië in de bredere context van het beleid ten aanzien van minderheden in het gebied, van 1914 tot 1945, onder Habsburgs, Tsjecho-Slowaaks en Hongaars bewind. De regio werd in 1945 geannexeerd door de Sovjet-Unie en maakt nu deel uit van Oekraïne. In zijn onderzoek probeert hij aan te tonen dat de genocide op de Joden deel uitmaakte van ruimere Europese historische feiten, waardoor de interpretatieve paradigma's verschuiven.

Raz Segal bestudeert momenteel nog andere regio's in Zuidoost-Europa, met name West-Thracië onder Bulgaarse heerschappij tijdens de Tweede Wereldoorlog. Dit maakt deel uit van een boekproject over de vervorming, het in stelling brengen en het inzetten van de Holocaustgeschiedenis in een reproductie van blanke suprematie en staatsgeweld, met een focus op Israël's aanval op de Palestijnen vanaf de Nakba in 1948 tot de huidige genocidale aanval op Gaza.

(*) Deze leerstoel wordt voor de twaalfde keer georganiseerd door de Faculteit Wijsbegeerte en Sociale Wetenschappen van de *ULB*, dankzij de vrijgevigheid van wijlen baron Jean-Charles Velge, overleden op 29 mei 2010, die de nagedachtenis wilde eren van **Jean Vanwelkenhuyzen, historicus van de Tweede Wereldoorlog en voormalig directeur van het Navorsings- en Studiecentrum van de Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog, vandaag het CegeSoma.**

09/12/2024 - 18:30

PRAKTISCHE INFORMATIE

Waar: Auditorium R42.5.503 (DRION) - ULB

Wanneer: Maandag 9 december 2024 om 18.30 u.

Gratis toegang - Registratie verplicht : [Online formulier](#)

Kaart van de ULB - Toegang : [Campus du SOLBOSCH](#)

Informaties: phisoc.ulb.be

Contact : com.phisoc@ulb.be

De eerste les wordt gevolgd door drie andere lessen :

-> Dinsdag 10 december om 18 u. – R42.5.503 : *Genocide in the Carpathians: Rethinking Holocaust Studies through a Regional History.*

-> Woensdag 11 december om 18 u. - R42.5.503 : *Stuck in the Twentieth Century: State Violence in the Era of Global Holocaust Memory.*

-> Donderdag 12 december om 18 u. - R42.5.503 : *Israel's Attack on Gaza: The Question of Genocide, and the Future of Holocaust and Genocide Studies in Question.*

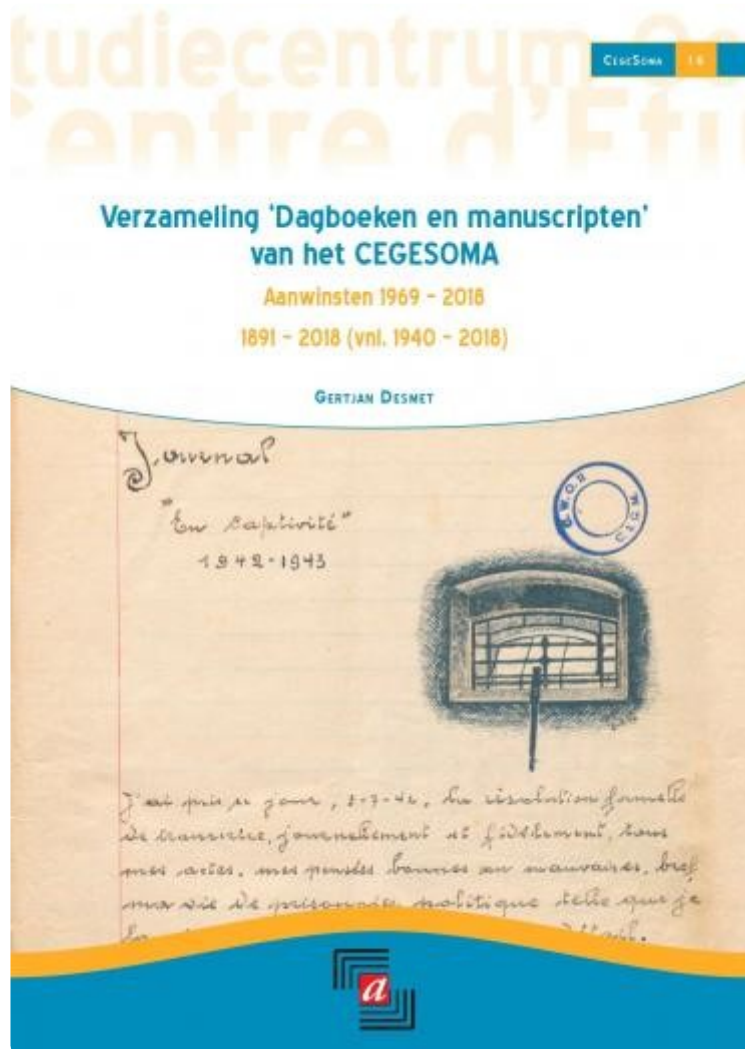
Hoofdtal (Hoofdtalen)

Engels

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » Nieuwe inventaris! De verzameling 'Dagboeken en manuscripten' van het CegeSoma

Nieuwe inventaris! De verzameling 'Dagboeken en manuscripten' van het CegeSoma

De geschiedenis van de Verzameling 'Dagboeken en manuscripten' gaat terug tot de begindagen van het Centrum. De allereerste *Mededelingen* van het toenmalige NSGW0II vermelden de oprichting van "een speciaal fonds" voor dagboeken, onder verantwoordelijkheid van toenmalig onderzoeker José Gotovitch. De ingezamelde stukken stonden tot recent bekend als de JP's (voor *journaux personnels*) of, na 1999, de AB's.

De verzameling 'dagboeken' heeft echter altijd gefunctioneerd als bijzonder heterogene restreeks: ook memoires, relazen en andere losse archiefstukken werden er immers in ondergebracht, net als publicaties, efemera, afgeprinte websites en documentatiemappen. Bovendien was het van bij aanvang de gewoonte om stukken uit andere door het Centrum beheerde archieven (inclusief dat van de dienst zelf) te halen en ze in de collectie te klasseren, omwille van hun vorm of inhoud.

De collectie, die de stukken verworven tussen 1969 en 2018 bevat, is nu voor het eerst volledig en in een volwaardige inventaris beschreven. Ze werd compleet herordend. De 2233 inventarisnummers (24 strekkende meter in totaal) vallen uiteen in vier grote afdelingen:

1. Onder de archiefstukken gevormd door particuliere personen en organisaties vinden we de eigenlijke dagboeken (300 nrs.). Deze categorie is ruim gedefinieerd en omvat bijvoorbeeld ook afschriften, transcripties en bewerkte versies. In deze afdeling zijn eveneens memoires en relazen te vinden (500 nrs.), allerlei historiografische, journalistieke of artistieke geschriften (200 nrs.) alsook de meest uiteenlopende losse archiefstukken (300 nrs.).
2. De tweede afdeling bevat stukken die afkomstig waren uit de instellingsarchieven van het Centrum zelf (150 nrs.). Het gaat grotendeels om ingekomen brieven, vaak met bijlagen, waarin iemand vertelt over bepaalde zelf beleefde feiten.
3. De afdeling documentatie (100 nrs.) is zoals verwacht erg heterogeen. Ze bevat o.a. uittreksels uit boeken en tijdschriften, knipsel- en onderwerpsmappen en andere stukken ooit samengebracht omdat de samensteller zich over een bepaald thema wenste te informeren.
4. De laatste afdeling bevat uitsluitend uitgegeven werken (600 nrs.): naast enkele brochures, vlugschriften of tentoonstellingsfolders gaat het vooral om (al dan niet in eigen beheer) 'gepubliceerde' memoires, genealogieën, gelegenheidsuitgaves en geschiedkundige werken.

De collectie is vandaag afgesloten. Sinds 2018 worden dagboeken of manuscripten van memoires net als andere losse archiefstukken geklasseerd in een nieuwe 'Verzameling archiefstukken van particulieren'. In eigen beheer gepubliceerde werken zijn uiteraard in de bibliotheekcollectie te vinden, en de instellingsarchieven blijven intact.

De inventaris, die de vroegere beschrijvingen in de *Pallas*-catalogus vervangt, is te vinden via onze [zoekrobot Search](#) en eveneens [beschikbaar als download](#). De stukken in de verzameling zijn grotendeels vrij raadpleegbaar.

P.S. Beschikt u ook over archiefdocumenten (foto's, brieven, dagboeken, documenten van uw vereniging, ...) die een link hebben met de conflicten van de 20st eeuw? Wenst u dat ze bewaard blijven voor toekomstige generaties? [Aarzel niet om ons te contacteren!](#)

Ander nieuws

[De zoekrobot 'Archiefinventarissen' is nu beschikbaar in AGATHA](#)

[EHRI wordt een ERIC om de toekomst van het Holocaustonderzoek veilig te stellen](#)

[Belgium WWII: het lokale verzet, de Slag om de Ardennen en het bestuur in bezet België](#)

[De SADO-archieven: een prachtige aanwinst voor het CegeSoma!](#)

[Gezocht: Nederlandstalige Metissen-getuigen](#)

[Sluiting van de leeszaal van het CegeSoma](#)

[De Brusselse toponymie gisteren en morgen](#)

[Dagen van de 'Jonge Historici' – Promotie 2024](#)

[Het platform Resistance in Belgium : belangstelling, vragen ... en antwoorden !](#)

[Gedwongen afscheid van een collega](#)

[BTNG: nieuwe publicatie \(2024/3-4\)](#)

[Overheidstransparantie als hoeksteen van onze democratie](#)

1 2

[Home](#) » [News](#) » BTNG: nieuwe publicatie (2024/3-4)

BTNG: nieuwe publicatie (2024/3-4)

Themanummer over de koude oorlog

Het nieuwe dubbelnummer (nr. 3-4) van het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis is een themanummer over de Koude Oorlog in België. Met als gastredacteurs Michael Auwers (CegeSoma/Rijksarchief) en Widukind De Ridder (KU Leuven; CegeSoma/Rijksarchief) is dit themanummer een nieuwe stap in de uitbouw van het onderzoeksdomein over de Koude Oorlog door het CegeSoma.

Naast de historiografische inleiding, bevat het nummer maar liefst acht artikelen.

Giles Scott-Smith (Universiteit van Leiden, Nederland) plaatst de Belgische casus in een internationaal kader, **Thomas Briamont** (Universiteit van Luik) presenteert zijn onderzoek over de rol van de Kommunistische Partij van België (KPB) in de commerciële relaties tussen Oost en West, doctoraatsonderzoeker **Manuel Herrera Crespo** (KADOC-KU Leuven) is de auteur van een artikel over de Belgisch-Roemeense betrekkingen tussen 1984 en 1990, **Anse De Weerd** (UAntwerpen) kijkt naar de Belgische dichteres en journaliste Yvonne Sterk en haar rol in het Israëliisch-Palestijns conflict en **Jan van der Fraenen** (*War Heritage Institute*) onderzocht de Belgisch-Duitse relaties in de Belgische bezettingszone in West-Duitsland tussen 1945 en 1955.

Gastredacteur **Michael Auwers** (CegeSoma/Rijksarchief) is ook auteur van een artikel over de reactie van de lokale

pers in de Kempen over de komst van Britse militaire basissen, waarna **Idesbald Goddeeris** (KU Leuven) zijn nieuwe onderzoek presenteert, op basis van de archieven van de Poolse communistische inlichtingendiensten. Het laatste artikel is van de hand van gastredacteur **Widukind De Ridder, Dirk Luyten** (CegeSoma/Rijksarchief) en **Bart Kerremans** (KU Leuven), en kadert in het FED-tWIN project BELCOWAR. In dit artikel, kijken de drie auteurs naar de impact op België van exportbeperkingen door de Verenigde Staten voor de handel met Oost-Europa. Tot slot bevat het nummer ook een gestoffeerde recensierubriek met besprekingen van de nieuwste publicaties over de Belgische hedendaagse geschiedenis.

Dit nummer is te koop tegen 25,00 € (exclusief verzendingskosten) en kan besteld worden bij Hilde Keppens, CegeSoma, Luchtvaartsquare 29, 1070 Brussel, +32 2/556 92 11 - hilde.keppens@arch.be

Ander nieuws

[De zoekrobot 'Archiefinventarissen' is nu beschikbaar in AGATHA](#)

[EHRI wordt een ERIC om de toekomst van het Holocaustonderzoek veilig te stellen](#)

[Belgium WWII: het lokale verzet, de Slag om de Ardennen en het bestuur in bezet België](#)

[De SADO-archieven: een prachtige aanwinst voor het CegeSoma!](#)

[Gezocht: Nederlandstalige Metissen-getuigen](#)

[Sluiting van de leeszaal van het CegeSoma](#)

[De Brusselse toponymie gisteren en morgen](#)

[Dagen van de 'Jonge Historici' – Promotie 2024](#)

[Het platform Resistance in Belgium : belangstelling, vragen ... en antwoorden !](#)

[Gedwongen afscheid van een collega](#)

[Nieuwe inventaris! De verzameling 'Dagboeken en manuscripten' van het CegeSoma](#)

[Overheidstransparantie als hoeksteen van onze democratie](#)

1

2

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11